

אישור גיוס וקבלת תרומות לאירועים במסגרת קמפיין 'שנת היובלות' בנציגויות ישראל

בחוו"ל

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לבטל את החלטה מס. 3141 של הממשלה מיום 12.11.2017, ובמקומה יבוא הנוסח שלהלן:

בהתאם לסעיף 7 לחוק שירות המדינה (סיווג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959, להתיר לנציגויות ישראל בחוו"ל, באמצעות שליחיה הרשמיים של המדינה בחוו"ל, לגייס ולקבל תרומות לצורך עריכת אירועים כחלק מפעילות 'שנת היובלות', בהתאם לתנאים המפורטים בהחלטה זו.

ההיתר על פי החלטה זו ניתן החל ממועד קבלת ההחלטה ועד ל-ה' באייר תשע"ט, 10.5.2019, יום העצמאות ה-71 למדינת ישראל.

לשם אישור גיוס וקבלת התרומות יקים משרד החוץ ועדות משרדיות, וזאת כמפורט בנוהל שגובש בנושא.

בחינת התרומות תיעשה בהתאם לנוהל, אשר מסדיר את הליך האישור, את העקרונות והשיקולים בבחינת התרומות ואת המגבלות על גיוס וקבלת תרומות, והכול בשים לב לעקרונות בדבר מינהל תקין, שמירה על טוהר המידות ואמון הציבור בשירות הציבורי והיעדר ניגוד עניינים.

החלטה זו תפורסם ברשומות.

עיקרי הנוהל הם כדלקמן:

- א. יאושרו גיוס וקבלת תרומות מגורמים בעלי זיקה לישראל בלבד;
- ב. כל תרומה תיבחן באופן פרטני על-ידי ועדה משרדית בראשות המשנה למנהל הכללי של משרד החוץ, אשר בין שיקוליה בבחינת הבקשה יהיו זהות התורם ויחסי הגומלין שלו עם הנציגות ועם משרד החוץ, מטרות התרומה, שיעורה או שוויה, תיאורה, שיקולים תקציביים, עקרונות של טוהר מידות והיעדר ניגוד עניינים, ואפשרות לפגיעה בתדמית המדינה או המשרד עקב קבלת התרומה;
- ג. תרומה מגורם יחיד לא תעלה על 25% מסך האירוע.
- ד. תרומה מגורם יחיד לא תעלה על 50,000 ₪.
- ה. הסך הכולל של התרומות שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות לא יעלה על 20 מיליון ₪.
- ו. דבר התרומה, לאחר אישורה, יפורסם על-ידי המשרד;
- ז. לא תינתן לתורם כל תמורה בעבור התרומה.
- ח. על אף האמור בסעיפים ד' ו-ה' לעיל, במקרים מיוחדים, תרומה מגורם יחיד העולה על סך של 50,000 ₪ תובא לאישור ועדת חריגים בראשות המנהל הכללי של משרד החוץ, וזאת לאחר התייעצות עם נציג היועץ המשפטי לממשלה. ועדת החריגים תהא אף מוסמכת לאשר חריגה מהסך הכולל של התרומות בגובה של 20 מיליון ₪ שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות.

ככל שיידרשו בעתיד שינויים או עדכונים של הנוהל, משרד החוץ יוכל לבצעם, ובלבד שלא תהיה בהם סטייה מהותית מעקרונותיו, ובתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה או מי מטעמו.

נוהל גיוס וקבלת תרומות לטובת אירועים במסגרת קמפיין 'שנת היובלות' בנציגויות

ישראל בחו"ל

פרק א': מבוא

מטרה 1. נוהל זה בא להסדיר את ההליך לאישור גיוס וקבלת תרומות למימון אירועים במסגרת קמפיין 'שנת היובלות' בנציגויות ישראל בחו"ל, ולעגן עקרונות ראויים לאישור התרומות האמורות, אשר יבטיחו מינהל תקין ושמירה על טוהר המידות.

הגדרות 2. בנוהל זה –

"תרומה" – בין בכסף ובין בשווה כסף.

"משרד החוץ" – משרד החוץ של מדינת ישראל ונציגויותיו בחו"ל.
"ועדת התרומות" או "הוועדה" – ועדה משרדית בראשות המשנה למנהל הכללי למשרד החוץ לבחינת גיוס וקבלת תרומות למשרד החוץ ונציגויותיו ולאישור גיוסן וקבלתן של תרומות כאמור.
"ועדת חריגים" – ועדה משרדית בראשות המנהל הכללי של משרד החוץ לאישור גיוס וקבלת תרומות במקרים מיוחדים, כמפורט בנוהל.

"קמפיין 'שנת היובלות'" – אירועים המתקיימים לצורך ציון מועדים מכוננים בתולדות הציונות ומדינת ישראל, כפי שיוגדרו על ידי אגף תקשורת והסברה במשרד החוץ ובמהלך תקופת הקמפיין.
"תקופת הקמפיין" – החל מיום קבלת החלטה זו ועד לתום הקמפיין, ה' באייר תשע"ט, 10.5.2019, יום העצמאות ה- 71 למדינת ישראל.

הסדרת גיוס וקבלת תרומות 3. (א) לא תגויס ולא תתקבל תרומה למימון אירועי קמפיין 'שנת היובלות' בנציגויות ישראל בחו"ל, אלא בכפוף להוראות נוהל זה.

(ב) לא תגויס ולא תתקבל תרומה למימון אירועים במסגרת קמפיין 'שנת היובלות' בנציגויות ישראל בחו"ל, שיש בה כדי לעקוף את הוראות הדין, מדיניות ממשלתית או מדיניות משרד החוץ.

פרק ב': הליך אישור גיוס וקבלת תרומות

ועדת תרומות משרדית 4. (א) תוקם ועדה משרדית לבחינת גיוס וקבלת תרומות למשרד החוץ ואישור קבלתן, ותבריה יהיו:

(1) המשנה למנכ"ל – יו"ר;

(2) ראש המערך המדיני או נציגו;

- (3) סמנכ"ל למנהל או נציגו ;
(4) חשב המשרד או נציגו ;
(5) היועץ המשפטי או נציגו ;
(6) מנהל מחלקת מנהל ותקציב במערך המדיני.
(7) נציג משרד התרבות והספורט.
- (ב) החלטה לאשר גיוס וקבלת תרומה על ידי הוועדה המשרדית
תאפשר ברוב של ארבעה חברים ובהם החשב והיועץ המשפטי.
- (ג) תוקם ועדת חריגים של משרד החוץ לבחינת גיוס וקבלת
תרומות למשרד החוץ ואישור קבלתן של תרומות במקרים
מיוחדים החורגים מהתנאים המפורטים בסעיפים 8 ו- 9
להלן, וחבריה יהיו :
- (1) המנהל הכללי - יו"ר
(2) חשב המשרד או סגנו
(3) היועץ המשפטי או סגנו

5. תיעוד גיוס
וקבלת
ההצעה
לתרומה
וחוות דעת
לפני דיון
בוועדת
התרומות
- (א) הוצעה תרומה למשרד החוץ והוא מעוניין לקבלה, תתעדה
הנציגות אשר לה הוצעה התרומה, באמצעות טופס מובנה
אשר יפרט את נסיבות קבלת ההצעה כגון מכתב הפניה של
התורם, תרשומות שיחה וכיוצ"ב, ותועבר לבחינת הוועדה
ולהחלטתה.
- (ב) לבקשה למתן אישור לקבלת תרומה יצורפו חוות דעת של
היועץ המשפטי למשרד החוץ ושל חשב משרד החוץ. חוות
הדעת תתייחס, בין היתר, לעקרונות ולשיקולים המפורטים
בפרקים ג' - ה' לנוהל זה, העוסקים ככלל בטוהר המידות,
בניגודי עניינים, באמון הציבור בשירות הציבורי, ובהשפעות
ובשיקולים תקציביים. כמו כן יפורטו בחוות הדעת הטעמים
שביסוד התרומה, לאיזה מטרות נועדה, סכומה או שוויה,
יחסי הגומלין הקיימים בין התורם לבין משרד החוץ, ולגבי
תרומה בשווה כסף - תיאורה. תיעוד קבלת ההצעה למתן
התרומה יצורף כנספח לחוות הדעת.

6. פרסום
קבלת
התרומה
ושם התורם
- (א) עם אישור קבלת התרומה, יפורסם דבר התרומה, סכומה
וייעודה, באתר האינטרנט של הנציגות הרלוונטית ובאתר
האינטרנט של משרד החוץ, שם ירוכזו התרומות שאושרו
והתקבלו.
- (ב) ככלל, כל תרומה שאושרה תפורסם באמצעים המוזכרים לעיל
בציון שם התורם. ביקש התורם שלא לפרסם את שמו, תשקול
הוועדה האם לאשר את קבלת התרומה ללא פרסום שם
התורם, לפי נסיבות העניין. סירב התורם לפרסום שמו

- והוועדה אישרה זאת, תפורסם התרומה ללא ציון שם התורם.
7. אישור ממשלה מטעמים מיוחדים
- סברה ועדת התרומות כי יש לאשר את קבלת התרומה, אולם קיימים טעמים מיוחדים לפיהם ראוי שהממשלה תאשר אף היא את קבלת התרומה, כגון עניין הנוגע ליחסי חוץ, עניין שבמדיניות הממשלה וכיו"ב, תעביר את החלטתה לאשר את התרומה לאישור הממשלה, באמצעות שר החוץ, בצירוף חוות דעתה המנומקת, אשר תהיה ערוכה לפי האמור בסעיף 5(ב).

פרק ג': עקרונות תקציביים בקבלת תרומות

8. תקציב
- (א) תרומה מגורם יחיד לכל נציגות לא תעלה על סך של 50,000 ₪ (או שווה ערך במטבע מקומי) או תרומה בשווה כסף.
- (ב) תרומה מגורם יחיד לא תעלה על 25% מסך עלות האירוע.
9. הסך הכולל של התרומות שיתקבלו לקמפיין, על-ידי כלל הנציגויות, לא יעלה על 20 מיליון ₪ לתקופת הקמפיין.
10. על אף האמור בסעיף 8(א) וסעיף 9 לעיל, במקרים מיוחדים בהם תוצע תרומה מגורם יחיד העולה על סך של 50,000 ₪, תובא התרומה לאישור של ועדת החריגים, וזאת לאחר התייעצות עם נציג היועץ המשפטי לממשלה. ועדת החריגים תהא אף מוסמכת לאשר חריגה מהסך הכולל של התרומות בגובה של 20 מיליון ₪ שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות.

פרק ד': שיקולים הנוגעים לשמירה על טוהר המידות בבחינת

תרומה

11. זהות ומהות התורם
- בעת בחינת התרומה יש לברר את מירב הפרטים על זהות ומהות התורם, לרבות –
- (1) היות התורם בעל זיקה לישראל;
 - (2) זהות בעלי השליטה בתאגיד תורם;
 - (3) האם מדובר בתורם שהוא גורם עסקי או גורם הפועל שלא למטרות רווח, למטרות ציבוריות פילנתרופיות;
 - (4) הזיקה בין פעילות התורם לפעילות המשרד וטיב הקשר של המשרד או הממשלה עם התורם, ככל שקיימים;
 - (5) מהו משך הקשר עם התורם;
 - (6) מהם הטעמים שביסוד התרומה;
 - (7) האם התורם נזקק בעבר להפעלת סמכות של משרד החוץ או הנציגות שאליה הוא מעוניין לתרום, והאם הוא צפוי להיזקק להפעלת סמכותם של גורמים אלה בעתיד.

12. נמצא מידע על כך שמקור כספי התרומה במעשים בלתי חוקיים או שיש חשש כי בגיוס וקבלת התרומה יש משום הלבנת הון, לא תתקבל התרומה.
 איסור גיוס
 וקבלת
 תרומה
 ממקור
 בלתי חוקי

13. (א) בעת בחינת התרומה ייבחן אם יש בקבלתה משום חשש לפגיעה בטוהר המידות, ובפרט אם למשרד החוץ ו/או לנציגות יש ניגוד עניינים בקבלת התרומה. אם קיים ניגוד עניינים כאמור, יש לבחון האם ניתן להסדירו באופן שניתן לאשר קבלת התרומה או שהוא מהווה מניעה מוחלטת מקבלתה.
 טוהר
 המידות
 וניגוד
 עניינים
 (ב) יש לוודא שהתרומות ניתנות למשרד החוץ ללא תמורה כלשהי או ציפייה לקבלת תמורה כלשהי ממשרד החוץ, במישרין או בעקיפין, בעת מתן התרומה ואף לאחר מכן. חסות פומבית או פרסום בתמורה לתרומה יעשו בכפוף להוראת תכ"ס מספר 15.3.1 בדבר פרסומת מסחרית, חסות ממשלתית והשתתפות משרדי ממשלה בכנסים, מיום 14.1.2013.
 (ג) בעת בחינת התרומה יש לבדוק האם יש בתרומה כדי להקנות לתורם עדיפות בקידום עסקיו.
 (ד) ככלל, יש להימנע מגיוס או קבלת תרומה מגורם שאמור להיזקק לשירות מהנציגות או מהמשרד, אשר כרוכה בו הפעלת שיקול דעת.

14. בעת בחינת התרומה יש לוודא שאין בגיוסה, קבלתה, בתנאיה, באופן חלוקתה וכיו"ב, משום הפליה פסולה, לרבות מטעמים של גזע, דת, מין או לאום, או פגיעה בגזע, עדה, דת, מין, לאום או כל קבוצת אנשים אחרת. אין רואים הפליה או פגיעה לפי סעיף זה כאשר הדבר מתחייב מאופייה, מהותה או ייעודה של התרומה.
 איסור
 הפליה

15. בעת בחינת התרומה יש לשקול אם צפויה פגיעה בתדמית מדינת ישראל ומשרד החוץ, כתוצאה מקבלת התרומה.
 שמירה על
 תדמית
 המדינה
 ומשרד
 החוץ

פרק ה': שמירה על טוהר המידות לאחר קבלת תרומה

16. (א) מתן התרומה לא יהווה שיקול כלשהו בהפעלת שיקול דעתם של עובדי משרד החוץ בעניינו של התורם, והם ינהגו בענייניו כבכל עניין שבא לפנייהם. בין השאר, לא תינתן לעניינו של התורם קדימות כלשהי בטיפול, הנובעת מעצם מתן התרומה.
 אי מתן
 קדימות
 לתורם בשל
 מתן
 התרומה

(ב) החלטות בעניינים החורגים מפעולות שגרתיות של המשרד הקשורות לתורם, יתקבלו מטעמים מיוחדים, לאחר אישור היועץ המשפטי של משרד החוץ.

פרק ו': רישום תרומות בספר התקציב

17. (א) לאחר אישור הוועדה לקבלת התרומה, בהתאם לפרק ב', ולשם נראות, בקרה ופיקוח, תרומה בכסף תירשם בספר החשבונות של הנציגות, בחשבון מסוג "הכנסה" אשר יהיה חשבון ייעודי לצורך קבלת תרומות לאירועי יום העצמאות.	תקצוב
תרומה
בכסף
ובשווה כסף
(ב) תרומה בשווה כסף תוצג בדוחות הכספיים של המדינה, בהתאם לכללים שיפרסם החשב הכללי.	
(ג) רק לאחר אישור וקבלת התרומה, ניתן יהיה להוציא את ההוצאה בגינה.	
(ד) בתום ביצוע התשלומים, יועבר דו"ח הוצאה מפורט למטה משרד החוץ.	

פרק ז': הוראות שונות

18. (א) נוהל זה אינו גורע מתנאים, היתרים או אישורים אחרים הנדרשים לפי כל דין.	שמירת
דינים
19. (א) התקשרויות לקבלת טובין או שירותים לצורך מימוש קמפיין שנת היוכלות, ייעשו לפי דיני המכרזים.	תרומה
שמימושה
(ב) לא ניתן יהיה לאשר תרומה שמימושה עשוי לחייב התקשרות עם ספק מסוים, למעט התקשרות עם ספק יחיד הנעשית בהתאם לדיני המכרזים.	מחייב
התקשרות
עם ספק
מסוים
20. בנציגויות בחו"ל הרשאים להתרים כספים לטובת אירועים במסגרת קמפיין 'שנת היוכלות' יהיו שליחיה הרשמיים של מדינת ישראל בלבד.	בעלי
התפקידים
הרשאים
להתרים

דברי הסבר

רקע כללי

השנים 2017-2019 מהוות הזדמנות להעצמת הנרטיב ההיסטורי של תחיית העם היהודי בארצו, וממשות מבוא לחגיגות 70 שנה למדינת ישראל, מדובר בשנים של מועדים היסטוריים, בין היתר: 120 שנים לקונגרס הציוני הראשון בבאזל, 100 שנים להצהרת בלפור, 70 שנה להחלטת כ"ט בנובמבר, 50 שנה לאיחוד ירושלים ולמלחמת ששת הימים, וכן 40 שנה להסכם השלום בין ישראל לבין מצרים.

לאור זאת, משרד החוץ יוזם את קמפיין "שנת היובלות" בשנים 2017 – 2019, המיועד להציג את הנרטיב הציוני לקהלי יעד בעולם, ביחס לאותם מועדים. בנוסף, קמפיין זה מהווה מענה לקמפיינים נגדיים הצפויים להתנהל ברחבי העולם באותה תקופה על ידי גורמים אנטי-ישראליים.

סעיף 5 לחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959 (להלן: החוק) אוסר על עובד מדינה להתרים כספים, לגבות או לקבל כספי תרומות, זולת לאוצר המדינה ובתוקף תפקידו. סעיף 7 לחוק קובע כי הממשלה רשאית להתיר פעילות האסורה על-פי סעיף 5 הנ"ל, וזאת לטובת מטרה ציבורית בדרך כלל או למקרה מסוים, וכי היתר זה יפורסם ברשומות. בשנת 2003, בעקבות החלטת היועץ המשפטי לממשלה הוקם צוות בין-משרדי לבחינת ההסדרה של נושא התרומות למשרדי הממשלה. הצוות גיבש טיוטת נוהל בין-משרדי לאישור קבלת תרומות, שהופצה בדצמבר 2016 פעם נוספת, אך אימוצו על-ידי הממשלה טרם הושלם. עד להסדרת הנושא, מובאת כל תרומה לאישור הממשלה, וזאת לאחר קיום התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה בהיבטי טוהר המידות ועם משרד האוצר.

במסגרת החלטה 2245 מיום 1.1.2017, הסמיכה הממשלה את ראש הממשלה לגייס תרומות לאירועי חגיגות ה-70 במדינת ישראל. כמו כן, בהחלטתה מס' 2479 מיום 29.3.2015, התירה הממשלה לנציגויות ישראל בעולם לגייס ולקבל תרומות לצורך אירועי יום העצמאות. בכל הנוגע לשנת היובלות, עולה הצורך בהרחבת היתר זה, וזאת על מנת לגייס ולקבל תרומות לצורך הרחבת האירועים והפעילות המדינית לציון האירועים המכוננים המצוינים באותה השנה.

יוער, כי מדינות דמוקרטיות ונאורות רבות, כגון ארה"ב, בריטניה וגרמניה, נשענות על תרומות וחסויות למימון אירועים של מדינתם, והדבר אף מופיע בהזמנות ובשילוט.

במסגרת החלטה זו מתבקש כי הממשלה תאשר גיוס וקבלת התרומות על ידי נציגויות של ישראל בחו"ל לטובת אירועים במסגרת קמפיין "שנת היובלות". בדומה למנגנון שנקבע בהחלטת הממשלה בנושא תרומות יום העצמאות, יקים משרד החוץ ועדה משרדית, שהרכבה: המשנה למנכ"ל - יו"ר; ראש המערך המדיני או נציגו; סמנכ"ל למינהל או נציגו; חשב המשרד או נציגו; היועץ המשפטי או נציגו; ומנהל מחלקת מינהל ותקציב במערך

המדיני. בנוסף ישתתף בוועדה נציג משרד התרבות והספורט. כמו כן תוקם ועדת חריגים בראשות מנכ"ל המשרד, ובהשתתפות החשב או סגנו והיועץ המשפטי או סגנו, לאישור תרומות במקרים מיוחדים, כמפורט להלן. הוועדות תפעלנה בהתאם להוראות הנוהל המצורף, המסדיר את ההליך לאישור גיוס וקבלת התרומות, את העקרונות והשיקולים בבחינת התרומות ואת המגבלות על גיוס וקבלת תרומות, והכול בשים לב לעקרונות בדבר מינהל תקין, שמירה על טוהר המידות ואמון הציבור בשירות הציבורי, ובהיעדר ניגוד עניינים. הנוהל גובש בתיאום עם מחלקת ייעוץ וחקיקה (ציבורי-מינהלי) במשרד המשפטים, על בסיס הנוהל המופעל בהצלחה ביחס לתרומות יום העצמאות בחו"ל.

עיקרי הנוהל הם כדלקמן:

- א. יאושרו גיוס וקבלת תרומות מגורמים בעלי זיקה לישראל בלבד;
- ב. כל תרומה תיבחן באופן פרטני על-ידי הוועדה המשרדית, אשר בין שיקוליה בבחינת הבקשה יהיו זהות התורם ויחסי הגומלין שלו עם הנציגות ועם משרד החוץ, מטרות התרומה, שיעורה או שוויה, תיאורה, שיקולים תקציביים, עקרונות של טוהר מידות והיעדר ניגוד עניינים, ואפשרות לפגיעה בתדמית המדינה או המשרד עקב קבלת התרומה;
- ג. תרומה מגורם יחיד לא תעלה על 25% מסך האירוע.
- ד. תרומה מגורם יחיד לא תעלה על 50,000 ₪.
- ה. הסך הכולל של התרומות שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות לא יעלה על 20 מיליון ₪.
- ו. דבר התרומה, לאחר אישורה, יפורסם על-ידי המשרד;
- ז. לא תינתן לתורם כל תמורה בעבור התרומה.
- ח. על אף האמור בסעיפים ד' ו-ה' לעיל, במקרים מיוחדים בהם תוצע תרומה מגורם יחיד העולה על סך של 50,000 ₪ תובא התרומה לאישור ועדת חריגים בראשות המנהל הכללי של משרד החוץ, וזאת לאחר התייעצות עם נציג היועץ המשפטי לממשלה. ועדת החריגים תהא אף מוסמכת לאשר חריגה מהסך הכולל של התרומות בגובה של 20 מיליון ₪ שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות.

ככל שיידרשו בעתיד שינויים או עדכונים של הנוהל, משרד החוץ יוכל לבצעם, ובלבד שלא תהיה בהם סטייה מהותית מעקרונותיו, ובתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

החלטה זו תפורסם ברשומות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 3141 מיום 12.11.2017

החלטת ממשלה מס' 2245 מיום 1.1.2017

החלטת ממשלה מס' 2479 מיום 29.3.2015

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של משרד החוץ כי אין מניעה משפטית לקבל את ההצעה (מצ"ב חור"ד).

סיווגים

סיווג ראשי : 01 ביצועי ;

תחום פעולה עיקרי : 01 חוץ וביטחון ;

מוגש על ידי ראש הממשלה ושר החוץ

כ"ו בחשון התשע"ח
15 בנובמבר 2017

כ"ו בחשון תשע"ח

15 בנובמבר 2017

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

אישור גיוס וקבלת תרומות לאירועי 'שנת היובלות' של נציגויות ישראל בחו"ל

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

שנים 2017 – 2019 מהוות הזדמנות להעצמת הנרטיב ההיסטורי של תחיית העם היהודי בארצו, וממשות מבוא לחגיגות 70 שנה למדינת ישראל, מדובר בשנים של מועדים היסטוריים, בין היתר: 120 שנים לקונגרס הציוני הראשון בבאזל, 100 שנים להצהרת בלפור, 70 שנה להחלטת כ"ט בנובמבר, 50 שנה לאיחוד ירושלים ולמלחמת ששת הימים, וכן 40 שנה להסכם השלום בין ישראל לבין מצרים.

לאור זאת, משרד החוץ יוזם את קמפיין "שנת היובלות" בשנים 2017 – 2019, המיועד להציג את הנרטיב הציוני לקהלי יעד בעולם, ביחס לאותם מועדים. בנוסף, קמפיין זה מהווה מענה לקמפיינים נגדיים הצפויים להתנהל ברחבי העולם באותה תקופה על ידי גורמים אנטי-ישראלים.

סעיף 5 לחוק שירות המדינה (סיווג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959 (להלן: החוק) אוסר על עובד מדינה להתרים כספים, לגבות או לקבל כספי תרומות, וזאת לאוצר המדינה ובתוקף תפקידו. סעיף 7 לחוק קובע כי הממשלה רשאית להתיר פעילות האסורה על-פי סעיף 5 הנ"ל, וזאת לטובת מטרה ציבורית בדרך כלל או למקרה מסוים, וכי היתר זה יפורסם ברשומות. בשנת 2003, בעקבות החלטת היועץ המשפטי לממשלה הוקם צוות בין-משרדי לבחינת ההסדרה של נושא התרומות למשרדי הממשלה. הצוות גיבש טיוטת נוהל בין-משרדי לאישור קבלת תרומות, שהופצה בדצמבר 2016 פעם נוספת, אך אימוצה על-ידי הממשלה טרם הושלם. עד להסדרת הנושא, מובאת כל תרומה לאישור הממשלה, וזאת לאחר קיום התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה בהיבטי טוהר המידות ועם משרד האוצר.

בהחלטתה מס' 2479 מיום 29.3.2015, התירה הממשלה לנציגויות ישראל בעולם לגייס ולקבל תרומות לצורך אירועי יום העצמאות. כמו כן, בהחלטה 2245 מיום 1.1.2017, הסמיכה הממשלה את ראש הממשלה לגייס תרומות לאירועי חגיגות ה-70 במדינת ישראל. לצורך קיום האירועים והפעילות המדינית לציון האירועים המכוננים ב"שנת היובלות", עולה הצורך, בהמשך להחלטות ממשלה אלה, בהחלטה נוספת, המוצעת בזאת.

יוער, כי מדינות דמוקרטיות וטאורות רבות, כגון ארה"ב, בריטניה וגרמניה, נשענות על תרומות וחסויות למימון אירועים של מדינתם, והדבר אף מופיע בהזמנות ובשילוט.

בשנים האחרונות חל קיצוץ משמעותי בתקציב משרד החוץ, דבר שפגע קשות, בין היתר, בתקציבי הפעילות של נציגויות ישראל בחו"ל. משכך, ולנוכח היקף האירועים המתוכננים, עולה הצורך בגיוס תרומות ממקורות חיצוניים. עוד יוער כי מדינות דמוקרטיות וטאורות רבות, כגון ארה"ב, בריטניה וגרמניה, נשענות על תרומות וחסויות למימון אירועים של מדינתם, והדבר אף מופיע בהזמנות ובשילוט.

בדומה למנגנון שנקבע בהחלטת הממשלה בנושא תרומות יום העצמאות, יקים משרד החוץ ועדה משרדית, שהרכבה: המשנה למנכ"ל - יו"ר; ראש המערך המדיני או נציגו; סמנכ"ל למינהל או נציגו; חשב המשרד או נציגו; היועץ המשפטי או נציגו; ומנהל מחלקת מינהל ותקציב במערך המדיני. בנוסף ישתתף בוועדה נציג משרד התרבות והספורט. כמו כן יקים המשרד ועדת חריגים, בראשות המנהל הכללי ובהשתתפות החשב או סגנו והיועץ המשפטי או סגנו, לאישור תרומות במקרים מיוחדים, כמפורט להלן. הוועדות תפעלנה בהתאם להוראות הנוהל המצורף, המסדיר את ההליך לאישור גיוס וקבלת התרומות, את העקרונות והשיקולים בבחינת התרומות ואת המגבלות על גיוס וקבלת תרומות, והכול בשים לב לעקרונות בדבר מינהל תקין, שמירה על טוהר המידות ואמון הציבור בשירות הציבורי, ובהיעדר ניגוד עניינים. הנוהל גובש בתיאום עם מחלקת ייעוץ וחקיקה (ציבורי-מינהלי) במשרד המשפטים, על בסיס הנוהל המופעל בהצלחה ביחס לתרומות יום העצמאות בחו"ל.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

הצעת ההחלטה הנוכחית והנוהל המפורט לצידה מסדירים הנושא בהתאם לדין כמפורט לעיל, בהתבסס על טיוטת נוהל בינמשרדי ועל עבודת מטה ממושכת, ובתיאום עם מח' ייעוץ וחקיקה (ציבורי-מינהלי) במשרד המשפטים. בין היתר קובע הנוהל הקמת ועדה משרדית, בראשות המשנה למנכ"ל המשרד ובהשתתפות, בין היתר, חשב ויועץ משפטי או נציגיהם, וכן ועדת חריגים בראשות המנהל הכללי, וכולל בפירוט את העקרונות והשיקולים בבחינת התרומות, מגבלות על גיוס וקבלת תרומות. הכול, בשים לב לעקרונות בדבר מינהל תקין, שמירה על טוהר המידות ואמון הציבור בשירות הציבורי, ובהיעדר ניגוד עניינים. עיקרי הנוהל כדלקמן:

- א. יאושרו גיוס וקבלת תרומות מגורמים בעלי זיקה לישראל בלבד;
- ב. כל תרומה תיבחן באופן פרטני על-ידי הוועדה המשרדית, אשר בין שיקוליה בבחינת הבקשה יהיו זהות התורם ויחסי הגומלין שלו עם הנציגות ומשרד החוץ, מטרות התרומה, שיעורה או שוויה, תיאורה, שיקולים תקציביים, עקרונות של טוהר מידות והיעדר ניגוד עניינים, ואפשרות לפגיעה בתדמית המדינה או המשרד עקב קבלת התרומה;

- ג. תרומה מגורם יחיד לא תעלה על 25% מסך האירוע.
ד. תרומה מגורם יחיד לא תעלה על 50,000 ₪.
ה. הסך הכולל של התרומות שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות לא יעלה על 20 מיליון ₪.
ו. דבר התרומה, לאחר אישורה, יפורסם על-ידי המשרד;
ז. לא תינתן לתורם כל תמורה בעבור התרומה.
ח. על אף האמור בסעיפים ד' ו-ה' לעיל, במקרים מיוחדים, תרומה מגורם יחיד העולה על סך של 50,000 ₪ תובא לאישור ועדת חריגים בראשות המנהל הכללי של משרד החוץ, וזאת לאחר התייעצות עם נציג היועץ המשפטי לממשלה. ועדת החריגים תהא אף מוסמכת לאשר חריגה מהסך הכולל של התרומות בגובה של 20 מיליון ₪ שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות.
ככל שיידרשו שינויים או עדכונים של הנוהל בעתיד, משרד החוץ יוכל לבצעם, ובלבד שלא תהיה בהם סטייה מהותית מעקרונותיו, ובתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

ההחלטה תפורסם ברשומות כנדרש.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת מח' ייעוץ וחקיקה (ציבורי-מינהלי) במשרד המשפטים כי אין מניעה לקבלת הצעת ההחלטה והנוהל המצורף.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

עמדת היועץ המשפטי של משרד החוץ הינה כי אין מניעה משפטית בקבלת ההצעה.

המשנה ליועץ המשפטי	15/11/2017	תמר קפלן תורגימן
למשרד החוץ	תאריך	שם
תפקיד	חתימה	